

Regjeringen

Saksbehandler Asle Sandnes
Vår dato 23.09.2021
Vår referanse 2021/945
Deres dato
Deres referanse

Høringssvar fra FUG og FUB til NOU 2021: 3 Barneliv foran, bak og i skjermen

Innledning

Foreldreutvalgene for grunnopplæringen og barnehager, FUG og FUB, takker for muligheten til å gi høringssvar til NOU 2021: 3 Barneliv foran, bak og i skjermen. Vårt svar er avgrenset til denne utredningen, og gjelder ikke forslag til endringer i bildeprogramloven som omfattes av den samme høringen.

FUG og FUB har, blant annet gjennom sin deltakelse i Høynevåmøte om en tryggere digital hverdag for barn og unge, engasjert seg i arbeidet for å styrke den samordnede innsatsen slik at barn og unge får en tryggere digital hverdag. I Høynevåmøtet har foreldreutvalgene forpliktet seg til å:

- formidle kunnskap om
 - barns rettigheter
 - barns digitale hverdag
 - samarbeid med barnehage og skole om grensegang på digitale flater
 - foreldrenes handlingskompetanse
 - hva ulike instanser kan tilby
- utarbeide konkrete råd om foreldrenes rolle hjemme og i samarbeid med barnehagen og skolen som deles på hjemmesiden og i foredrag

En av hovedkonklusjonene til Medieskadelighetsutvalget er at det er behov for et koordinert samspill av sektorovergripende tiltak for å ivareta barnas beste i den digitale medievirkeligheten. Det er vi enige i. Vi har stor tro på det grepet som er tatt ved at et overordnet ansvar for en «trygg digital oppvekst» hos Barne- og familiedepartementet, og ser med stor optimisme på den strategien «Rett på nett». Vi vil også applaudere at regjeringen har sett og vektlagt viktigheten av å rette samordnet innsats mot skole og foreldre i arbeidet med å beskytte våre barn og unge mot internettrelaterte overgrep slik dette kommer til uttrykk i den nylig lanserte Nasjonal strategi for samordnet innsats – Forebygging og bekjempelse av internettrelaterte overgrep mot barn. **Det avgjørende blir likevel at og hvordan disse strategiene følges opp i konkrete handlingsplaner og med ressurser.**

Vi er glade for den grundige utredningen som er gjort og i stor grad enige i de anbefalinger som gis; også vurderingen at nye lovmessige tiltak ikke anses som et effektivt virkemiddel og at tiltakene rettes mot kunnskap, koordinering og kommunikasjon. Vi er i samsvar med dette også enige i at det ikke bør innføres nasjonalt mobilforbud i skolene. Vi registrerer imidlertid at det ved flere skoler hvor mobilfrihet praktiseres, oppleves som positivt og fremmende for elevenes læring og trivsel. Dette bør undersøkes nærmere og en bør vurdere om dette er så viktig at det bør lages nasjonale retningslinjer/anbefalinger om mobilfrihet i skolen.

FORELDREUTVALGENE FOR GRUNNOPPLÆRINGEN OG BARNEHAGER

Postboks 29, 3833 Bø i Telemark | Besøksadresse: Lundevægen 3, 3800 Bø i Telemark

Telefon: 477 99 200 | Org.nr.: 989 628 011 | post@fug.no | post@fubhg.no | www.fug.no | www.foreldreutvalgene.no

Vi ser i vårt arbeid at mange spørsmål fra foreldre oppstår i møte med skolenes innføring av digitale plattformer og læremidler.

De viktigste punktene for oss

Vi mener følgende punkter er de viktigste:

11.2 Kunnskap

- Styrking av og utvidelse av digital kompetanse i skole og barnehage
- Myndighetene bør også arbeide for å øke foresattes kompetanse til å veilede barna sine i møte med de muligheter, utfordringer og risikofaktorer som den digitale medievirkeligheten byr på, gjerne i samarbeid med skoleverket.
- Kunnskap om personvern bør styrkes blant barn og unge.
- Barn og unge må få bedre kunnskap og håndteringskompetanse om digital mobbing, hatefulle og ekstreme ytringer på nett og i sosiale medier.
- Myndighetene bør samarbeide med medieaktører og andre samfunnsaktører om opplysningskampanjer med målsetning om å informere om god mediebruk og digital dømmekraft, og å hindre barn i selv å delta i ulovlige aktiviteter på nettet.

11.3 Koordinering

- At lover som regulerer barns mediebruk, herunder bildedeling, bør være klare og forståelige.
- At myndighetene støtter utvikling av koordinerende ordninger og samarbeid for å følge med på og å følge opp krenkelser av barns rettigheter som skjer digitalt. Gjennomføre systematisk opplæring av politi, sosialarbeidere og aktører i å etterforske og rettsforfølge klager om mobbing og trakassering på internett («cyberbullying»), samt påse at straffelovgivningen dekker alle typer mobbing og trakassering av barn som skjer via internett.
- At det utlyses midler og ressurser til å utvikle og opprette et nasjonalt kunnskapssenter for barn og unges mediebruk. Senteret bør ha fokus på forskning, utvikling og kunnskap innen dette området, og anbefaler sterkt at dette legges til et forskningsmiljø. Vi anbefaler myndighetene til å være «modige» og ambisiøse i denne forbindelse, noe som vil kunne gjøre Norge til en ressurs på det internasjonale kartet.

11.4 Kommunikasjon

- Forståelsen for politiets tilstedeværelse på internett bør styrkes, spesielt det forebyggende arbeidet. Myndighetene bør hjelpe til å forme en organisasjon som jobber forebyggende på internett som en naturlig del av forebyggende aktivitet.
- Barn og unge skal føle at det er trygt å si fra om digital mobbing og hatefulle ytringer.
- Myndighetene må drive holdningsskapende arbeid og ansvarliggjøre de som utsetter andre for digital mobbing og hatefulle ytringer.

Med vennlig hilsen

Marius Chramer, Leder FUG
Marie Skinstad Jansen, nestleder FUG

Einar Olav Larsen, leder FUB
Cathrine Ballo Olsen, nestleder FUB

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur